Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchényi-utcza SIMON-ház Kuna József ur kereskedésével szemben.

HIRDETMÈNYEK,

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASAGI LAP.
A SZABADELVÜ PART KÖZLONYE.
Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve
Egész évre . . . . . 10 frt — kr
Félévre . . . . . 5 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . . . . . 1 frt — kr.

Hirdetési dij:
Ot-hasábospetitsor egyszeri beigtatásáért 5 kr
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr
Hirdetést vagy reclamot magában foglalt ajdonság sora 50 kra[oszár]

XVII. évfolyam 1890. Debreczen. Szombat Deczember 20. 247. szám.

A helyzet.

Két fontos eseménynyel van dolgunk, melyek egyaránt nemcsak fontosak, de egyuttal érdekesek is. Különben minden csendes volna.

Az egyik a püspökök tanácskozása, a másik a szabadelvü párt lakomája.

A főrendiház a költségvetés tárgyalása előtt áll. Az idő rövid, itt a szent karácsony is; január elsején pedig már szentesitett törvénynek kell lenni a költségvetésnek. De meg fontos kérdések is volnának megvitandók, mert hiszen a képviselőházban különösen a keresztelési vita, oly hullámokat vert fel és oly dolgokat hozott felszinre, a melyekhez a főrendiháznak is volnának hozzáadni valói, különösen a róm. kath. püspököknek, a kik ez ügyben többek részéről meg voltak hurczolvai: A protestánsoknak is vannak sérelmei és elmondani valói, ugy, hogy a főrendiház azt a képet öltené fel, a melylyel birt a vegyes házasságok törvényjavaslatának tárgyalása alkalmával.

Kétségtelen, azok után, a mik a házba történtek, várni lehetett ,hogy a főrendiházban kitör a vallás háboru, habár azzal a finomsággal is folytatva, a mely a főrendeknek sajátsága.

Mind ez azonban elmarad. Ugy értesülünk, hogy a főrendek a költségvetési vitát nem nyujtják meg; az elkeresztelési vitát sem katholikus, sem protestáns részről meg nem nyitják, legalább nem a költségvetés tárgyalása keretében.

Ily körülmények között egészen csendes karécsony napoknak nézünk elébe; a kereszténylies szeretet és egyetértés megháboritva nem lesz.

Az ellenzék, mely minden dolgot másképen lát, másképen hall, a főrendek s különösen a róm. kath. főpapság elcsendesedését a királyi kéziratra vezeti viszsza. Állitólag a király egy kéziratot intézett Simor herczegprimáshoz, a melyben azon óhajtását fejezte ki, hogy az elkeresztelési vita a főrendiházban ne ismétlődjék s a felekezeti békés egyetértés továbbra is ne zavartassék.

Hanem hát az ellenzék ezen mendemondája egészen alaptalan. A király semmiféle kéziratot nem intézett senkihez. A koronának ily módon való beavatkozása a parlament ügyeibe, szokatlan és minden precedens nélkül való volna; a ki ily szokatlanságot hoz forgalomba a koronáról, az a koronát illető kérdésekben nem jár el azzal a különös óvatossággal, a melyet az ügy feltétlenül megkövetel.

A Nemzet megadja a kulcsot az elkeresztelési vita elmaradásának. A miniszterelnök ugyanis a legfelsőbb helyen e kérdésben táplált nézetek iránt tisztában volt s a primásnak ez irányban közlést is tett. A közóhajtás mindenesetre az, hogy a költségvetés a maga idejében törvényerőre emelkedjék, s hogy a felekezetek közötti béke és csend ne háborittassék.

Ilyen körülmények között minden jót várhatunk; a költségvetés minden zaj és baj nékül a főrendiház tárgyalásain is keresztül hatol,

Minket a másik esemény a szabadelvűpárt lakomája nem kevésbé érdekel. Az a lakoma, a melyet egy kitartó, fáradságos és lelkiismeretes munka után rendezett magának a szabadelvüpárt, megvilágitja az egész helyzetet. Azok a beszédek, a melyek a lakoma folyama alatt elhangzottak, azt az erős tudatot érlelik a szemlélőben, hogy a párt, melyet már az ellenzékek eltemettek, erősebb, tömörebb, kitartóbb, mint valaha.

Mikor Tisza Kálmán visszalépett a két ellenzék bomlásról beszélt. Azt mondották, hogy csak Tisza vaskeze tartja össze még a pártot. Tiszát kellett eltávolitani. Tisza elment saját szabad akaratából. A két ellenzék tapsolt, tombolt örömében; a mérsékelt ellenzék magának legalább három miniszteri széket jelölt ki; a függetlenségiek örvendettek, hogy a mérsékeltek beleolvadnak s lesznek egymagukra az ellenzéken. Hanem alaposan csalódtak. Kitünt, hogy a pártot nem Tisza Kálmán tartotta össze, hanem az elvek és eszmék, olyan eszmék, a melyek a nemzet többségének zászlójára vannak fölirva, a melyektől hazánk jövője, boldogsága függ. Ezeket az eszméket nem lehetett feladni. Kitünt, hogy a pártban változhatnak a vezérek, de nem változnak az eszmék.

S a két ellenzék? A dolgok ilyen állásában már ismét ott találják magukat, a hol voltak Tisza Kálmán idejében; a házban tomboltak, a tanácskozások rendjét egyes tagjaik által zavarják s néhol lehetetlenné teszik a komoly munkát és tanácskozást.

Erre czélzott Szapáry miniszterelnök pohárköszöntőjében, mikor felhozta, hogy a házszabályok szigoru megtartása ellenzéki kötelesség is. Ha a házszabályok meg nem tartatnak, oly áramlat kerekedik felül, mely a kissebbség uralmát juttatja érvényre és ez alkotmányosságunk tönkre tétele és bukása volna.

Az a lakoma a szabadelvűpárt diadalát ünnepli. Helyre van állitva háztartásunkban az egyensuly, minden téren reform-törekvés; künn tekintély és befolyás, hitel — benn összetartás és becsületes munka, — mindezt csak oly párt teremtheti meg, a melyet eszmék és elvek tartanak össze.

Az elkeresztelések ügye. A „Pol. Cor.“ budapesti levelele ugy a clericális, mint a clericális érzelmü táborban beállott békésebb hangulatot két körülményre vezeti vissza. Először is magában a püspöki kar kebelében megoszoltak a nézetek, s nem éppen helyeselték a primás s nehány más püspök magatartását. Másodszor a primást a legfelsőbb helyen, — de nem a miniszterelnök háta mögött s nem is irásban — figyelmeztették. Az emlitett forrás határozottan állitja, hogy a magyar kormánytól nem szabad várni, hogy követeléseinek lényegét fóláldozza. Ezzel a ténynyel a püspöki karnak meg kell barátkoznia s ennek megfelelő utasitást kell adnia az alsó papság számára. A püspökökre van bizva, hogy ezt mikor és miként tegyék meg mert a keresztülvitel formáját illetőleg a kormány előzékeny érzülettel van etelve.

Rampolla bibornok levelei melyeket az elkeresztelési kérdésben Simor János bibornok herczegprimás intézett, nyilvánosságra jutottak s ez most a politikai világ szenzáczios eseménye. — Az esztergomi érsek, és a kath. főpapság fel van háborodva a „Magyar Allami“ cz. ultramontán lapra, mely a leveleket közétette nem tisztességes uton járván azok birtokába. Van olyan, liberális lap is, mely elismeréssel szól a „Magyar állam“ról a miért nyilvánosságra hozta ezeket a leveleket, melyekben jogtalan és illetéktelen beavatkozást lát a magyar állam tekintélye és önállósága ellen. Az első levélben, mely julius 7-én kelt, Rampolla bibornok pápai államtitkár tudatja Simor János bibornok-herczegrimassal, hogy a kath. pap nem küldheti meg a más felekezetü lelkipásztornak az anyakönyvet, a püspökök pedig csak az esetben engedhetik meg a vegyes házasságok kötését, ha teljes biztositékot kapnak a gyermekek vallására nézve, A második, szeptember 26-kelt levélben Rampolla bibornok a pápa jóváhagyásával ismét oly értelemben irt, s nem tartja elfogadhatónak azt a módot sem, hogy a kath. papok a hatóságot értesitsék, módositandónak nyilvánitja az 1858-diki illető törvényt. Amde ez a levél aztán egyebet is tartalmaz: kijelenti, hogy a szentszék igen óhajtja, vajha elkerültetnének minden vallásbeli összeütközés és előtte nagyon kedves dolgot végezne a herczegprimás, ha bölcsességével valamely elintézési módot találna: ilyenuek jelzi a szentszék azt, hogy a kath. klerus minden év végén küldene jegyzéket a polgári hatóságnak. A magyar kormány békés szándékait a szentszék nem vonja kétségbe s reméli hogy a kormány is tőle tehetőleg rajta lesz az ügy rendezésén. Ellenben keményen megrójja a szentszék ama püspököket, kik gróf Csáky miniszternek azt mondták, hogy ismeretes rendelete nem ütközik akadályba.

A kis lutri eltörlése. A pénzügyminiszter tárgyalásokat kezdett az osztrák pénzügyminiszterrel a genuai számsorsjáték eltörlése és ennek az ugynevezett osztálysorsjátékkal való helyettesitése iránt. Amint azonban a Pénzügyi Utmutató hallja, Dunajevszky pézügyminiszter a magyar kormány ezirányti átiratára azt a választ adta, hogy az osztrák államháztartás jelenlegi viszonyai mellett nem hozhatja meg azt az áldozatot, amelylyel Ausztriára nézve a kis lutrinak az osztálysorsjátékkal való helyettesitése ez idő szerint járna. Ha csak tehát a magyar kormány önállóan nem hozza létre az osztálysorsjátékot, egyelőre nincs kilátás arra, hogy a kis lutri megszüntettessék.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A lámpaláz.*)

Irta: **gróf Zichy Géza.**

(Csevegés.)

Higyjék el, ha végig nézek e diszes társaságon, s látom a hölgyek szelid mosolyát, a férfiak jóakarattól sugárzó szemeit, ugy alig hihetem el, hogy Önök együttvéve egy rettegett nagyhatalmat képviselnek és jelentenek a — közönséget.

Pedig a közönség, jó, szelid, türelmes, de erős, hatalmas is, mint Toldi.

Valódi müvésznek soha sincs baja a közönséggel, csakis azon pénzsóvár portásokkal, kik a hangversenytermek ajtait őrzik s a génius munkájából meggazdagodnak.

S mily sajátságos! a müvész mosolyogva lép impressariója — és rettegve a közönség elé. A lámpaláz, melyet müvészek trémának, diák-emberek meg „druck“-nak hivnak, leirhatatlan kin; csak egy van rosszabb annál, a — tengeri betegség; habár lámpaláztól lehet tengeri betegséget is kapni, mig megforditva nem.

Valami leirhatatlan nyugtalanság fogja el a müvészt, ha rejtekéből kitekint a fényesen kivilágitott terembe, s látja azt a temérdek embert, mint sug-bug, rendezkedik, nevetgél, s készül — itélni.

A müvész szive lázasan dobog, alig bir egyenesen állni, torka száraz, égető, a nyelés fájdalmas, lábai remegnek, agyában a gondolatok össze-vissza czikáznak, ajkai akaratlanul mormogják: „nyugalom, nyugalom.“

Végre kiléphet. Hangszeréhez ül (nyul), játszik; rendesen a láz helyt enged a lelkesedésnek, a félelem szünik. De vannak müvészek, kik nyugodtan lépnek az emelvényre s utólagosan esnek lámpalázba; rendesen valami váratlan körülmény beálltával: nyugtalanság, pilanatnyi indispositio, világitási zavar, vagy éppen egy ellenszenves arcz megpillantásakor.

Bülow, Nürnbergben megforditotta hangszerét egy ellenszenves arcz miatt.

Magától értetődik, hogy egy hamisan fogott hang, vagy az énekes „gickszere“ egész estére elronthatja a müvész hangulatát. Pedig a hangulat a siker.

A közönség rögtön kiérzi, hogy ez ember magasabb érzések és hatalmak hatása alatt áll, ihletségében közöl valamit távoli szférákból, mit nem lehet minden nap hallani.

A technikai tökély elkápráztat, de nem ragad magával. Nem müvész az, ki nem tud hangulatot kelteni, vagy dämoni erővel nem tudja legyőzni hallgatóit.

Liszt Ferencz, a mi Liszt Ferenczünk, volt talán az egyetlen müvész, ki az emberi érzések minden skálája felett uralkodott. Páratlan játékának lágy hangjain elringatott, mint anya gyermekét, dämoni erejével megnyitá a pokol kapuit, s lelkesedésének lángjain, mint egy Illés, tüzes szekeren az egekig ragadott.

Oh! mint fáj szivemnek, hogy nem szerettük, nem tiszteltük és nem sirattuk meg ugy, amint megérdemlé.

Liszt is szenvedett lámpalázban, de nem nagy mértékben, s inkább legutolsó éveiben, midőn tapintatlan ismerősök a zongorához kényszeriték. Egy ily alkalommal mondá nekem: „lássa, nem arról van szó, hogy halljanak, de arról, hogy hallottak légyen“.

Rubinstein nagy mértékben lámpalázas. Ami nem is csoda az ily óriási programmok lejátszása alkalmával. Az egyes darabok közt alig enged a közönségnek 3 másodperczny időt; csupa idegességből rögtön siet tovább.

Bécsben egy igen kinos jelenetnek voltam tanuja. Hangverseny közben elfelejté Beethowen sonátájának egyik tételét, miért is a müvész szobába sietett, hol a pianinon rekapitulálta az elfelejtett darabot. Rubinstein igen gyakran meg is akadt, ilyenkor iszonyu dühbe jött, a közönség pedig frenetikus tapssal fejezé ki tiszteletét a genialis nagy müvész iránt.

Paganini, a hegedü királya, nem volt ideges. Őrületes futamait, trilláit, a legnagyobb nyugalommal játszá, s maradt még annyi ideje is, hogy a „G“ hurt (játszás közben) egy fél hanggal lehangolá; de a mellett mindig számitgatá az est jövedelmét, mert rendkivül fösvény ember volt.

A genuai szinház égésekor nyugalma és rendületlen bátorsága által sok száz ember életét megmenté. Hangversenye közepén kigyuladt a szinpad, mindenki menekülni akart. Paganini felkapta hegedüjét s elkezdé világhirü ördög trilláit játszani. Halott halavány arczában szemei mint tüzes üszkök égtek, sötét fekete, hosszu haja körül égő diszitményfoszlányok repültek, ugy látszott Belzebub maga játszik a pokolban. A közönség lecsendesedett és „bravo Paganini!“ kiáltással lassan elhagyá a szinházat. Ő maga mint legutolsó, magasan feje fölé tartva gyönyörü hegedüjét, kénytelen volt az orchesteren keresztül ugrani, mert a szinpad már lángtenger volt

Beszélik még, hogy Firenzében csunyán megtréfált egy gazdag bankárt. A legutolsó hely is el volt adva, s ime egy órával a hangverseny előtt beállit hozzá egy gazdag bankár s helyet kér. „Nincs“, feleli Paganini. Adok érte 20 aranyat, „Nincs“, — 30-at, „nincs“, 50-et, „nincs“, adok 80-at, — „adjon százat felel a maestro s eladom önnek az én helyemet, mert csak egy hely van még: az enyém“. — „De akkor nem fog játszani? — „Fogok, irásba adom, hogy önnek eladtam az álló helyemet és kötelezem magam játszani. S ugy lőn. Este Pagani ráült a széles vállu bankár nyakára és a szó szoros értelmében fülébe huzta a legszebb nótákat.

Emlékezem egy — a sikerre nézve — halálos kimenetelü lámpa lázas esetre. Stuttgartban volt. Második hangversenyemen egy csinos fiatal szöszke német kisasszony dalaimat akará énekelni. Ott ült a müvész-szobában, egy kedvüen maga elé bámult s kezeivel idegesen legyezőjét tépdelé. Megsajnáltam a szegény teremtést s vigasztalni kezdtem. Nem értett meg, — nem volt eszénél. Kérdém: hogy hivják? — azt felelé: „nem tudom“. Milyen vallásu? „nem tudom“, van-e férje? „nem tudom“; hát gyermeke van-e? — még erre is azt felelé: „nem tudom“. No ekkor már letettem minden reményről s kérve kértem a leány anyját, jelentse betegnek s menjen vele haza. A mámi dübe jött: „sie muss singen! — itt a királyné, s ha az lányom gyönyörü hangját meghallja, szerződtetni fogja a kir: operához.“ no, s megtörtént aminek megtörténie kellett. A szegény három, négy hangot mekegett, sarkon fordult s kiszaladt. Azért mégis tapsolt valaki, a — mámi, kint a müvészobában, csakhogy — leánya arczán.

Szerencsésebb voltam Nagy Adolf ha-

*] Felolvasta szerző személyesen a Csokonai-kör decz. 18-diki estélyén.

Mai számunk 6 oldalra terjed.

Országgyülés.

Budapest, Decz. 18.

A főrendiház ma igen népes ülést tartott, melyen a püspöki kar majdnem teljes számban jelent meg. A jövő évi költségvetést tárgyalták ma s az elkeresztelési kérdésben nyilatkozatokat vártak a püspöki kartól! ez volt az oka, hogy még a karzatok is megteltek közönséggel.

Az ülés elején Vay Miklós báró meleg szavakkal emlékezett meg a főrendiház halottairól.

A budget tárgyalása ellött Zichy Nándor gr. felszólalt s az elkeresztelési rendelet ellen intézett néhány kérvényt nyujtott be és ezzel egyidejüleg kijelentette több főrendiházi tag barátja nevében is, hogy a főrendiház katholikus tagjai az elkeresztelési kérdésben eljárásokat nem választják külön a püspöki karétól, de a költségvetés tárgyalását nem találják időszerünek arra, hogy most nyilatkozzanak az elkeresztelési kérdésben.

Utána Schlauch Lőrincz nagyváradi püspök tett rövid nyilatkozatot a püspöki kar nevében, mely szerint az elkeresztelési kérdés vitatását a budgettel együtt nem tartják czélszerünek sakkorfognak nyilatkozni, ha annak szüksége fölmerül.

Magáról a budgetről csak Wekerle pénzügyminiszter beszélt, behatóan ismertetvén a költségvetést, melyet beszéde után a főrendek vita nélkül elfogadtak. Csupán a pudapesti egyetem tételénél tette meg Császka György szepesi püspök a püspöki kar szokásos óvását az egyetemi alapok katholikus jellege mellett; mire Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter viszont hangsulyozta a budapesti egyetem állami jellegét.

Hollán Ernő a közgazdasági bizottság nevében, Baross Gábor kereskedelmi miniszter pedig a kormány nevében kérte a Törökországgal és Bulgáriával kötött kereskedelmi szerződésünk meghosszabitásáról és az Egyiptommal kötött kereskedelmi szerződés beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatok sürgős tárgyalását. — A főrendiház ezt elrendelvén, Baross Gábor miniszter egymásután ismertette mind a két törvényjavaslatot, melyeket a főrendiház vita nélkül elfogadott.

A képviselőház a karácsonyi szünet előtt csütörtökön tartotta utolsó érdemleges ülését, melyen a szőlőterületeknek adandó állami kedvezményekről és a török-bolgár kereskedelmi szerződés meghosszabbitásáról szóló törvényjavaslatokat harmadik olvasásban megszavazták. Az ülés végén Péchy Tamás elnök boldog ünnepeket kivánt a képviselőknek, kik viszont az elnököt éltették.

—

Deczember 19.

A főrendiház Vay Miklós báró elnöklete alatt ma délelőtt rövid ülést tartott, melyen bizottsági pótválasztásokat ejtettek meg. Ezután vita nélkül elfogadták az 1891. évben kiállitandó ujonczok megajánlásáról, a kir. bíróságok előtt felmerült bünügyi költségek behajtásáról és elszámolásáról, az 1888. évi IX.t-cz. hatályának meghosszabitásáról és az Olaszországgal 1890. évi julius 8-án Bécsben, az irodalmi és müvészeti müvek szerzői jogának kölcsönös oltalma iránt kötött állam szerződés beczikelyezése tárgyában előterjesztett törvényjavaslatokat.

—

A képviselőház délután egy órakor szintén tartott rövid ülést, melyből a főrendiháztól átküldött s már mind két ház által elfogadott törvényjavaslatokat, legfelsőbb szentesités végett fölterjesztették.

Uj fegyvergyár.

Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök azon ünnepélyes nyilatkozatával végződött a kilencz napos fegyvergyári vita a képviselőházban, hogy a kormány a történtek daczára nem adta fel végleg egy magyar fegyvergyár eszméjét. És ime, a mit akkor csak szóvirágnak tekintettek, ma közel van a megvalósuláshoz: gróf Szapáry Gyula fogadalma kezd ténynyé válni.

A magyar ipar- és kereskedelmi bankban fogamzott meg az eszme, hogy a magyar fegyvergyárat a Loewe és társa czéggel egyesülve, ujra felállitja s az erre vonatkozó tárgyalások a legkedvezőbben folynak, ugy, hogy kilátás van azoknak gyors és sikeres befejezésére.

Az uj fegyvergyárat egy uj részvénytársaság fogja megszerezni, melynek részvénytőkéjét felében a Loewe-czég irja alá, s melynek részvényei csak két év mulva kerülnek piaczra, tehát oly időtartam után, amelyen belül a gyárnak be kellett bizonyitania szállitóképességét. Miután a Mannlicher-fegyverek tartalékkészlete még sem a közös hadseregnél, sem a honvédségnél nincs beszerezve, ezen szállitások egy részét megkaphatja a magyar fegyvergyár.

E tartalékkészlet 465000 darab fegyvert tesz a hadseregnél s a honvédségnél, és azok megrendelési ára kerek 15 millió forintra rug melynek körülbelül egyharmad részét meg lehetne szerezni a magyar fegyvergyár számára. Az iparbank biztató igéreteket kapott e tekintetben a magyar kormánytól s a Loewe-czég, melynek telepén naponta 1400 fegyver készül a német hadsereg számára, ambitióját helyezi abba, hogy bebizonyitsa, miszerint ő nem hibás a magyar fegyvergyár meghiusultában. Midőn gróf Szapáry Gyula a fenn idézett nyilatkozatot tette a parlamentben, akkor már tudomása volt neki az e tekintetben folytatott tárgyalásokról s az ellenzéknek mely hinni nem akaró guuynyal fogadta szavait, most szégyenlenie kell magát hogy gunyolódását rosz helyre czimezte.

De még egy másik tanuságot is meríthetünk a fegyvergyár ügyének uj fordulatából Az ellenzék nem átallotta a honvédelmi minisztert gyanusitásokkal támadni meg, s azal vádolni őt, hogy rendszeresen üttötte agyon a magyar fegyvergyárat s emellett meglehetős leplezetlenül czéloztak bizonyos bécsi befolyásokra. Ez az insinuatió most meg van szégyenitve a fegyvergyár ujra felállitása által.

Mert ha a Loeive-czég a meghiusult vállalatnál azt tapasztalta volna, hogy báró Fejérváry ellenséges érzülettel viseltetik egy magyar fegyvergyárral szemben, és azt, engedve bizonyos befolyásoknak, rendszeresen agyonütni akarja, akkor bizonyosan már előre elutasitotta volna magától azon feltevést, hogy a részvénytőke felével vegyen részt az uj vállalatban. Hogy a Loewe-czég ezt el nem utasitotta, hanem vonakodás nélkül belement az ajánlat tárgyalásába, valóban a legjobb bizonyitéka annak, hogy alaptalanoknak tartja az ellenzék vádjait és gyanusitásait.

Es mivel e czégnek volt alkalma báró Fejérváry müködését a legközvetlenebb szemléletből megismerni, ennélfogva az ő bizonyitványa mindenesetre kompetensebb mint az ellenzéki szónokoké, kik csupán „azt mondják“-ra, üres hiresztelésekre támaszkodnak. A fegyvergyári vitának ilyen epilogusára bizonynyal nem voltak elkészülve az ellenzéki urak. Ez az epilogus igazol mindent, a miről azt hitték, hogy meg kell támadniok, és halomra dönt mindent, a mit állitottak. Az ellenzék szégyenpir nélkül, a kormány és pártja önérzet nélkül, nem gondolhat vissza a fegyvergyári vitára.

A „Csokonay kör“ szombati estélye.

Végre Debrezen város közönsége megmegmutatta, hogy van érzéke egyrészt az irodalmi s müvészeti élet kitünőségeinek megbecsülésére, másrészt az irodalmi élet nyilvánulásai iránt.

Ritkán gyült még össze Debreczen városának elite közönsége oly számban mint szombaton este a Margit fürdőben a Csokonai kör felolvasó estélyére. Pedig az igazat megvallva ugyancsak elfogta az intéző urakat a „lámpaláz“ az estély előtt.

— Nem jön ki senki, hogy is jönne, ilyen időben. Milyen blamázs, milyen felsülés! A nemes gróf megteszi nekünk ezt az igazán megbecsülhetlen szivességet, hogy lejön ide felolvasni, s fog olvasni az üres teremnek.

— Hallja, hogy zuhog, hogy kopog az eső. A mi szégyenünket kopogja. Hallgassa csak: fucs, fucs — fucs, fucs.

Hál' Istennek a mi haruspexeink rosszul jósoltak. Az estély épen nem ment fucsba, s hét órakor midőn gróf Zichy Géza Vértesi Arnold kiséretében belépett a terembe, az már akkor zsufolásig telve volt. Pedig az eső még mindig azt kopogta a tetőn: fucs-fucs.

*

Egy kis szőke lány előtt kifejeztem legnagyobb elismerésemet nagy áldozatkészségeért.

— Igazán ezt sohasem hálálhatjuk meg eléggé. Ez már igazán az irodalomért hozott legnagyobb áldozat.

— Hja tőlem zuhoghat az eső, ha én egyszer táncolni akarok.

— No persze, hogy persze — mondaná Kenéz Mihály tiszteletes.

*

A felolvasások sorát Benedek János kezdte meg: Csokonai sirján, Rege a gyaluról és a Két szerelmes czimü hangulatot keltő, szépen kidolgozott költeményeit adva elő. Utána Vértesi Gyula olvasta fel a „Becsületből“ czimü kissé sötét, de igaz s az életből vett szinekkel festett novelláját. Mindkét felolvasást zajosan megtapsolták. Utánok gr. Zichy Géza a Csokonai kör kitünő vendége lépett a felolvasó asztalhoz, s frenetikus tapsok közt kezdte meg a „Lámpalázról“ irott szellemes csevegését, melyet lapunk mai tárczájában egész terjedelmében közlünk. A pompás thémáju, s eleven kivitelü csevegés mindvégig derültségben tartotta a közönséget, végül pedig zajos tapsokkal jutalmazta a felolvasót.

*

— Mától kezdve férfiakban a szőke az ideálom — jegyezte meg egy kis barna szomszédnőm — elmélázva nyugtatva szemét a nemes gróf megnyerő, kedves arczán.

— De hiszen a férje is barna aszszonyom.

— Épen azért lesz szőke az ideálom.

*

— Jaj, most jönnek a tósztok — sóhajt fel az a bizonyos szép valaki a vacsora kezdetén.

— Bizony azoktól nem szabadulunk meg.

— Jaj, csak sok ne lenne!

Nem is volt. Kevés volt, és az is szellemes. Ez pedig nagy dolog a vizes tósztok mai világában.

*

Először Vértesi Arnold üdvözölte gróf Zichy Gézát, a „Csokonai-kör“ kedves vendégét, mire a gróf afeletti örömének adott kifejezést, hogy lejöhetett Debreczenbe, a hol mindig otthon érzi magát. Ez az ő igazi otthona, mint a fának az a föld, a hová először ültették. K. Tóth Kálmán első tósztjában gr. Zichyért, mint a jótékonyság angyaláért, emelte poharát; a másodikban Benedek Jánost és Vértesi Gyulát, ezeket a nap melletti satelleseket, tehetséges fiatal irókat éltette, kivánva, hogy ők is olyan napok legyenek majdan, mint most gr. Zichy Géza. Géressy Kálmán és Simoffy Sámuel gróf Zichy Gézáért üritettek poharat. — Komlóssy Arthur pedig a debreczeni hölgyekért.

Ennyi volt az egész. S mindnyája rövid, de szellemes.

*

— Jaj csak tánczolhatnánk már.

— Még nem lehet. Nézze csak az az ur milyen komolyan néz maga elé. Az még veszedelmes ember. Beszélni akar.

Szerencsére nem beszélt. S elég jókor kirugtathatott a fiatalság Rácz Károly elé — aki rázenditette a jobbnál jobb csárdásokat.

A társaság ugy két óra felé oszladozott el: Hogy kik voltak ott? azt ne kérdezzék. Debreczen legszebb lányai és asszonyai. Hogy ön a neveikre is kivánczi? Minek az, ha nem látta őket, elveszitett gyönyörüségét nem pótolhatja az, ha olvassa a hideg, nyomtatott betüket.

*

S végül emlékezzünk még meg arról aki a legnagyobb hatalomnak: a gyomornak tett szolgálatokat. Szőllősi, a Margit fürdő derék vendéglőse ugyancsak kitett magáért. Pompás ételeket s italokat szolgált fel. És a szellemi élvezetek mellett ezekre is nagy szükség volt. Mert ha a lélek jólakik — a gyomornak is van joga kikérni a magáét.

Kukk.

Napi hirek.

— **A debreczeni királyi tábla** elnöke — a mint ujabban olvassuk egy budapesti lapban — csakugyan Blaskovics István, a váltó és kereskedelmi törvényszék elnöke lesz. Nagyváradra ugyanezen forrás szerint Erdélyi Sándor táblai tanácselnököt nevezik ki.

— **A „Frőbel“ gyermekkert** egylet — évenként tartani szokott — Karácsonfa ünnepélyét saját helyiségében folyó hó 22-én Hétfőn délután 3 órakor fogja megtartani. Ezen ünnepélyre a szülőket és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghivja az elnökség.

— **A Ferencz József intézet** növendékei holnap mantine-ét rendeznek, melyen az intézet mindakét debreczeni növendéke szerepelni fog. Gaszner Aurél angolul fog szavalni; Kaszanyitzky Andor pedig irodalmi felolvasást tart.

— **A népszámlálás** ügyében ma délután 5 órakor értekezlet tartatik a városházán. — Mulhatatlan megjelenése kéretett mindazoknak, a kik számláló ügynöknek jelentkeztek, vagy a kik e müködésre felszólittattak. A számláló csoportok beosztása véglegesen ezen az értekezleten történik meg.

— **Halálozás.** Hajdu Szoboszlón elhunyt Karczag ujszálási Lente Pál hites ügyvéd s nyugalmazott kir. járásbiró végelgyengülés folytán, életének 83-ik évében, f. hó 15-én. A boldogultnak hült tetemei szerdán tétettek örök nyugalomra.

---

zánk fiával Párisban. Harmadik hangversenyem az „Albert le grand“ nevü óriási templomban tartatott, mely a benediktinusok el költözése után a város tuladonába ment át, s rendesen nagy gyülésekre használtatott. Felejthetetlen kép tárult itt elém. A sanctuariumban állt az óriási emelvény zongorámmal, ettől balra, a templom közepén, szemben a szószékkel, Albert püspök szobra, hátul a templom mélyében az orgona. Mindenütt ember ember hátán. A szószéken egy bájos delnő állt széles karimáju kalappal, kezében látcső; az orgona mellett katonatisztek, a sekrestye pedig müvész szobánk volt.

Csak Párisban lehetséges ily hangverseny-terem; s tekintve a jótékony czélt, s a templom már elvilágiasodott jellegét, nem is botránkozott meg rajta senki.

A „victimes du devoir“ (a kötelesség áldozajtai) javára játsztam, s mellékesen legyen emlitve, ez volt 25 éves pályám leggazdagabb sikerü hangversenye, mert ez este 32 ezer frank gyült be. De Nagy urról kell szólnom! Nagy Adolf urat — kit franciák — „monsieur nacsi“-nak neveztek, Genfből hivtam Párisban, alkalmat akarván adni a jeles hegedünek a világ fővárosában fölléphetni. Szó, a mi szó, de a mi magyarkánk megszeppent, a bátorság igen gyöngén állt benne. Megijedtem midőn a kis barna, czigányarczu emberke, összecsucsorodott szájával kilép, s nagy szemeket mereszt a rengeteg közönségre. Jó ötletem támadt. Oda szólok neki czigányosan: „Nu moré vigyázs a hédegüdre, mert kikeféllek“! A magyar természet győzött. Az én Nagyom olyan hahotára fakadt, hogy szó sem lehetett többé lámpalázról, nagy sikerrel játszott.

Hát még a szinpadon mily nagy szerepet játszik a lámpaláz!

Igen gyakori eset, hogy a kezdő szinésznőt erővel kell a szinpadra tolni. Csak hogy persze megeshetik, mint ama bizonyos Faust előadás alkalmával történt, hogy a kezdő szinésznő Faust kérdésére „szabad-e őt haza kisérnie“ — semmit se felelt, de elfogadta a doktor karját és vége volt a tragédiának. De még furcsább az öreg Werner bassista esete Altonában.

Első fellépte „Don Juanban“ volt, a kőszobor vendéget énekelte. Köztudomásu dolog, hogy Don-Juan, Leporello inasa által meghivatja az általa meggyilkolt kormányzó kőszobrát vacsorára; s a szobor mereven „igent“ int fejével.

E jelenet sosem téveszti el komoly romantikus hatását, a holdfényben uszó temető, az életnagyságu fehér lovas szobor hátterével. De Altonában máskép hatott.

Werner iszonyu lámpalázzal küzdött, de ezenkivül náthás is volt; s ime a vak-sors ugy akarta hogy a szobornak a legtragikusabb pillanatban prüsszentenie kellett.

— „Kedves egészségére kivánom“ — kiallt a hunczut Leporello, a szobor pedig mereven meghajtja magát. Természetesen a függöny legördült mert a közönségnek öt perczig nevetni kellett.

A katonának is van lámpalaza; kérdjük csak a legbátrabbaktól; Nelson, az első ágyulövésnél köhögött, Ney arczát fintorgatta Blüher plane korelás lett. Gyönyörüen felelt Herczeg L. hadnagy kapitányának Königrátznél. Három husszu órán át állott tüzben egy szakasz dsidás L. herczeggel és a közemberből lett kapitányával. A kapitány káromkodott, szivarozott, izgettmozgott; a herczeg mozdulatlanul ült lován s nagyon halvány volt.

— „Hallja hadnagy ur, — szólt a kapitány gunyosan, — ugy látom, hogy Ön fél?“ — Igen kapitány ur, félek, felelé a herczeg; de ha kapitány ur félne annyira mint én, — nem állna e helyen.

Mindnyájan tudjuk, mennyi megfeneklett frázis, farka vesztett körmondat, plühre esett hatás kiséri az ünnepélyes fogadtatásokat. A „druck“ ördöge reá ül a legloyalisabb szivre is, s hetekig irt — és betanult virágos dikcióból, kaczagtató galimathiás lesz.

Ismerek várost, ahol a legtiszteltebb fejedelmet „Nagyságos Király urnak“ szólitották, egy kedves ismerősöm pedig, zavarában Mária Therézia főherczeg aszonyt „Főtisztelendőséged“-nek nevezte.

A b . . i polgármester — Reuss herczegnek, aki szivarral ajándékozta meg, — igy felelt: „Fenség, e szivar, pályám legszebb pillanatja, engedje hogy éltem végéig szivhassam!“ No ez már hosszu szivar lehetett, mert ez 30 év előtt történt, s az öreg ur pedig még most is él — 89 éves korában.

Ismeretes még a th . . i polgármester válasza a hesseni nagyherczeg ama kijelentésére, hogy Th. városát rendeli nejének özvegyi lakásul, s maga magának — temetkezési helyül.

A hiperloyalis polgármester megrázá fehér parokáját s ama kivánságának adott kifejezést, vajha a kegyes nagyherczegnőt a drága hamvakkal együtt minél előbb a város falai közt tisztelhetnék.

A krónika még megjegyzi, hogy Serenissimus becsapta tubákos szelenczéjét s kegyesen azt méltóztatott felelni: „Lám! polgármester ur mégis különb az ökörnél, mert beszélni tud.“

Mit szóljak még a lámpalázról a templomban! A ki legatióban járt, ismeri ez érzést. Pedig a templomban csak egy ember beszélhet, a többinek még akkor is hallgatni kell, ha sehogy se tetszik a beszéd. S még is megesett a legatusoa, hogy nagyon hosszasan magyarázva egy erkölcsi tétel igazságát, egérutra tévedt, s megrekedt, mint kátyuban a szekér. Istenkém mit mondjak, gondolá a jámbor; s végre hogy időt nyerjen nagy garral lekiáltottt a hivőkhöz: „E tétel megfejtése igen egyszerü!“ De bizony addig volt, néma csend következett; az orrfujás, köhögés pedig csak hosszabbitá az ugyis hosszu szünetet.

Végre összeszedte magát legényünk. „E kérdés megfejtése igen egyszerü, mondják az emberek, de én meg azt mondom: „nesüssük az orrunkat Isten dolgába!“ Amen!

Mindezekből látjuk, hogy a lámpaláznak igen sok válfaja van. Emberi gyarlóságunk ez, mely iránt a közönség mindig elnéző. S helyesen teszi; mert a hatalmas legyen nagylelkü! Beszélhetnék még a lámpalázról a sötétben, — de a hölgyek iránt való határtalan tiszteletem tiltja, — e más különben érdekes pont = megvilágitását. Müvészeknél az idegek e rendkivüli érzékenysége tapasztalásom szerint előnyös; de azért mégis egy régi katona barátom szavaira figyelmeztetem őket: „félni szabad, de mutatni nem!“

Hallom, hogy a koresmából késön hazatérő férjek szinte ismerik a lámpalázt, sőt rosszakaratu emberek állitják, hogy ez érzés az anyós előtt fokozódik. Csunya rágalom, az anyós előtt csak önfentartási ösztönről lehet szó.

Befejezem csevegésemet azon kijelentéssel, hogy soha sincs lámpalázunk azelőtt, a kit igazán szeretünk Debreczenben sosem volt lámpalázam.

Izléses ajándék. **Olcsó** ajándék. **Szép** ajándék.

A

KUHINKA ISTVÁN K. és FIA

egyesült magyarhoni üveggyárak részvénytársaság

raktárában

karácsonyi és ujévi

ajándékoknak

legalkalmasabb tárgyak

kaphatók.

Egész évre 8 frt. | Harminczkettedik évfolyam! | Egész évre 8 frt.

Előfizetési felhivás

A

„Budapesti bazár“

eggazdagabb tartalmu, legczélszerübb és legolcsóbb szépirodalmi divatközlönyre, mely egy év lefolyása alatt *2000 illusztráción*, — képeken és ábrákon — mutatja be az idények legujabb *divatát*, *a fehérnemüek legszebb mintáit s a kézi munkák minden ágazatát.*

A „BUDAPESTI BAZÁR“ szépirodalmi részében közöl beszélyeket, költeményeket és tárczaczikkeket a legjobb bel- és külföldi iróktól; a nőnevelés, háztartás, müvészet, ipar, sport stb. köréből szakiróktól hoz mulattató és gazdag tartalmu czikkeket. — Az annyira kedvelt *„Rózsaszín-boriték“*-ot, mint eddig, ezentul is *„Társalgó csarnokul“* engedjük át lapunk t. előfizetőinek, s *„Nyiltposta“* czim alatt, a mulattató talányokon kivül, ezer jó tanáccsal szolgálunk kedves olvasónőinknek. Adunk minden számban *eredeti párisi divat-leveleket* képekkel és rajzokkal kisérve s *kertészeti czikkeket* ábrákkal magyarázva.

A *„Budapesti Bazár“* minden számához a legdiszesebben kiállitott, *több alaku párisi divatképet* adunk.

ADUNK a tavaszi, nyári, őszi, és téli idényre a legujabb párisi rajzok után *kalapmintákat.*

Adunk a „Budapesti Bazár“ minden második számához külön nagy iven fehérnemüek himzéséhez való rajzokat, mintázatokat és monogrammokat.

Adunk papirból, természetes nagyságban kivágott szabásmintákat, melyek után **házilag** készithetik el t. előfizetőink öltözékeiket.

Adunk ezenkivül t. előfizetőinknek képesivünk **bármelyik alakjáról természetes nagyságban kivágott szabásmintát — ingyen!**

ADUNK minden számunkhoz egy tizenhat oldalu rendkivül érdekes *regénymellékletet*, mely könyvalakban beköthető. Jövő évi ingyenes regénymellékletünk: *Emmer Jánosnak*, az ujabb német regényirók egyik legjelesebbikének

„Pérai boszorkáhy“

czimü rendkivüli érdekes társadami regénye lesz.

Adunk a „Budapesti Bazár“ minden számához az

„Uj szakács-könyv“-ből

rendkivüli mellékletként fél ivet — *ingyen*. A *„Czukrászat“* befejezése után a **„Gyümölcsök télire való eltevése“** kipróbált reczipéinek közlését kezdjük meg. Az *„Uj szakácskönyv“* az eddig megjelent hasonló munkák között a legkitünőbb lesz, mert az itt összegyüjtött leirásokat a „Budapeti Bazár“ t. előfizetőinek szivességéből közöljük.

Nincs lap, mely ennyi kedvezményben részeltetné olvasó közönségét, mint a **„Budapesti Bazár“**! Nincs lap mely jobban betöltené hatáskörét és hivatását, mint a **„Budapesti Bazár“**! Összeköttetésben állva minden jelesebb divat- és piperekereskedéssel, ez lehetővé teszi, hogy előfizetőinknek minden e szakban *vágó megrendeléseit* a legszivesebben jutányosabban és gyorsan teljesithessük!

Ezek után legyen szabad tisztelt pártolóinkat előfizetésük megujitására felkérnünk!

Előfizetési feltételek

a „Budapesti Bazár“-ra a regénymellékletteI és szakács-könyvvel együtt;

Egész évre	8 frt.
Fél évre	4 frt.
Negyedévre	2 frt.

Kérjük Nagyságodtokat az előfizetések mielőbbi beküldésére, nehogy a lap szétküldésében — a tömeges előfizetések alkalmával — rendetlenség forduljon elő.

Negyedévre 1 frt 25 kr. | III. ÉVFOLYAM! | Negyedévre 1 frt 25 kr.

ELŐFIZETÉSI FEHIVÁS

A

DIVAT-TÜKÖR

gazdagtartalmu, legolcsóbb, legczélszerübb divat- és kézimunka-közlönyre.

Megjelenik minden hó **1-én** egy külön mellékelt szinezett divatképpel, a boriték külső lapján több alakból álltó divatképpel; minden hó 15-én a boritékon divatképpel és külön szabás- és kézimunka-melléklettel. A **„Divat-tükör“** előfizetői, a mellékleteken kivül **sok kedvezményben** részesülnek. Megrendelhetnek szabásmintát, monogrammot; a divat és kézimunka körébe vágó bármily tárgyat pontos és olcsó bevásárlás mellett kaphatnak.

Előfizetési feltételek:

Negyedévre . . . . . 1 frt. 25 kr. | Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Egész évre . . . . . 5 frt.

Az előfizetési pénzek, mindkét lapra **Király János** szerkesztőnek, Budapesten (Koronaherczeg utcza 17. sz.) küldendők.

Eladó

Egy jó menetü

füszer üzlet

Csapó-utcza és a kenyér-piacz sarkán 327 szám alatti háznál.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál.

Társ kerestetik.

Egy huszonkétezer forintos

gözmalom üzlethez

mely évenként 40—50 perczent tiszta-jövedelmet behoz — kerestetik magyar emberben egy olyan társ, ki 15 ezer forint készpénzzel rendelkezik. Bővebb felvilágositás e lap kiadóhivatalánál.

KWIZDA köszvényfolyadéka

évek óta kipróbált háziszer, hat hatós erősitő szernagyobb fáradtság, hoszu menetek előtt és után, stb. stb.

Tévedések kikerülése végett, a vételnél mindég KWIZDA SZERE kérendő és fenti védjegy jól szemügyre veendő.

Egy üveg ára 1 frt.

Kwizda Ferencz Ján.

Körgyógyszertár Korneuburg (Bécs. mellett) osztr. cs. és kir. és oláh kir. udvari szállító.

Kapható Osztrák-Magyarország minden gyógyszertárában.

Ügynökök

bármely állásu tisztességes egyének, kik az általánosan kedvelt, csekély havi befizetéssel egybekötött

sorsjegytársaságokba

belépni hajlandó tagok gyüjtésével foglalkozni óhajtanak, a legelőnyösebb feltételek mellett felvétetnek.

Ajánlatok intézendők:

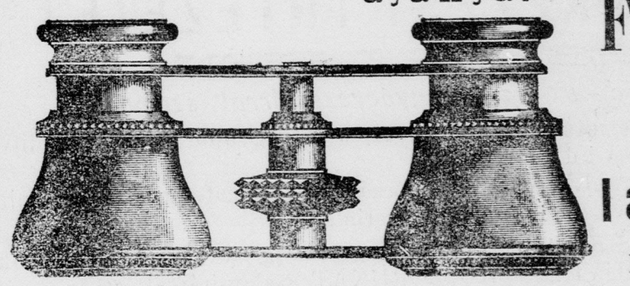
SCHIMMERLIK MÓR-hoz

Budapest, I. Szt. János-utcza 3. szám.

Szinházi látcsövek!

Karácsonyi és ujévi ajándékokul

ajánja:

FISCHER JAKAB

látszerész

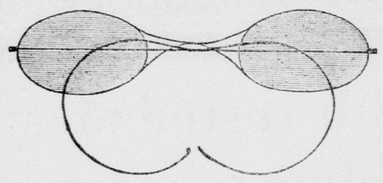
DEBRECZENBEN,

legfinomabb és legdiszesebb kiállitásu **látcsöveket** legjobb minőségü üvegekkel 6, 8, 12 lencsékkel, bőr, elefántcsont, gyöngyház, schildkrot és aluminium foglalatban.

Különösen ajánlatra méltók

látcsövek hegyijegecz oculár lencsékkel

ellátva.

Szemüvegek

és

orrcsiptetők

legjobb minőségüek, arany, schildkrot és nickel foglalatban pontosan a **szemhez kipróbált üvegekkel.**

Aneroid lègsulymérők (időjós) szoba, fürdő, kerti és ablak hőmérők. Hivatalosan kipróbált maximal testhőmérők. Legujabban hitelesitett szesz- és eczet-mérők továbbá a látszerészi szakhoz tartozó czikkek legfinomabb minőségben kaphatók.

Megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Arany érem Pécs 1888.

Kárpáti mellszörp

köhögés ellen

mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torokbajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és szamárköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr, egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti melpasztillák

Ezen pasztillák a Magas Tátrán található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknél. Egy doboz ára 26 kr.

Kárpáti mellthea

Egy nagy csomag 40 kr, egy kis csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknél.

Valódi minőségben kapható a készitő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél Kassán. Debreczenben **Dr. Rothschnek V. Emil** gyógyszertárában.

(Telefon hálózat 5-ik szám.)

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok.

Debreczen
Főpiacz 2142.
A főposta tőszomszédságában.

LÖFKOVITS ARTHUR ÉS TÁRSA

ÓRÁS, ÉKSZERÉSZ ÉS VÉSNÖKI MŰTERME.

NAGY, 400 ÁBRÁVAL ELLÁTOTT KÉPES ÁRJEGYZÉKÉNEK KIVONATA.

Szolnokon
Főpiacz
Rózsa Ig. házában

Nickl henger óra	5.—	Legujabb női utazó arany láncz	12.—
Ezüst henger óra	8.—	Arany női medaillon láncz	10.—
Nickel remontoir óra	6.50	« « hosszu nyaklánez	20.—
Ezüst remontoir óra	10.—	Valódi ezüst láncz kar-ék	2.50
Ezüst datum remontoir óra	16.—	« « chanir «	2.—
Valódi tula remontoir óra	15.—	Legujabb ez. oxidált karék	4.—
Arany női henger óra	15.—	Finom arany láncz kar-ék	18.—
Arany női remontoir óra	18.—	« « chanir «	10.—
Arany férfi horgony óra	24.—	« « karék gyém.	20.—
Arany férfi remontoir óra	30.—	Valódi ezüst férfi medaillon	1.—
Ugyanaz kettős fedéllel	40.—	Doublé arany « «	3.—
1 m. hosszu inga óra	14.—	Finom arany « «	10.—
Ugyanaz órát s feletütő	18.—	Double arany női «	3.—
1 m. 30 cm. hosszu inga óra	16.—	Fekete emaille női «	3.—
Ugyanaz órát s felet ütő	20.—	Valódi granát kar-ék	4.—
Ugyanaz ¼-et ütő ismétlő	30.—	Fekete v. kék emaille kar-ék	2.—
Gyönyörü kivitelü salon óra	20.—	Valódi e. compass joujou	1.—
Fali konyha «Schotten» óra ütő	3.—	« « Szt-György pénz joujou	—.—
Fali konyha «Scherzinger» óraütő	2.20	Valódi ez. földgömb joujou	1.—
8 napos vasbádog irodai óra	5.—	« « disznó «	1.—
2 napos hajós irodai óra	5.—	« « lófő «	1.—
Kakuk óra gyönyörü kivitel	8.—	Valódi ezüst gyermek függő	—.40
Franczia négysz. ébresztő óra	3.—	« « női «	—.60
Nickel szép ébresztő óra	4.—	Finom arany gyerm. függő 1 k.-os	1.30
Valódi ezüst férfi óraláncz	2.—	Finom arany gyerm. függő 3 k.-os	2.—
« « katonai «	2.50	Finom arany női függő	3.—
Finom arany férfi «	18.—	Val.opál függő patent zárral	6.—
« « női «	16.—	« koral « «	4.—
Valódi tula férfi «	4.—	« gyém. « «	10.—
Legujabb női utazó ezüst láncz	6.—	« brill. « «	18.—
		Fekete emaille függő	1.—
		Valódi granát «	1.—
		Divatos e. galamb-brochetü	1.50

Kitünő minőségü **svájczi** nickel remontoir emaille számlappal, perczmutatóval, belső fedéllel

6 frt — **50 kr.**

Javitások — jutányosan!

Divatos val. granát brochetü	3.—	1 drb 13 pr. e. sótartó	8.50
« fekete emaille «	2.50	Ezüst czukorfogó	4.50
« valódi koral «	3.—	« theaszürő	4.—
Legujabb férfi nyakkendőtü	1.—	« gyermek evőeszköz	4.—
Divatos granát «	1.50	« tömör gyertyatartó párja	35.—
Finom arany «	4.—	« « gyümölcstartó	12.—
Valódi gyémánt «	10.—	« « «	8.—
Arany női nefelejts gyürü	1.50	« tölött « «	8.—
Tömör arany női «	3.—	« pohár talppal	7.—
« « lapos férfi «	5.—	« kulcstartó	5.—
Valódi gyémánt női gyürü	6.—	« gyüszü	—.80
« « férfi «	10.—	« gyermek-csörgő	8.—
« « brilliant «	20.—	« varró-eszköz	4.—
Fekete emaille «	—.40	Finom arany jegygyürü	3.—
Finom arany jegygyürü	3.—	« « tömör jegygyürü	4.—
« « tömör jegygyürü	4.—	Finom ar. gyermek-kereszt	2.—
Finom ar. gyermek-kereszt	2.—	« « női «	3.—
« « női «	3.—	Divatos «double» ar. gombgarnitur	4.—
Divatos «double» ar. gombgarnitur	4.—	Legujabb ar. láncz-gomb p.	9.—
Legujabb ar. láncz-gomb p.	9.—	Divatos ezüst sétapálcza	4.—
Divatos ezüst sétapálcza	4.—	Legujabb ezüst szivarszipka	3.—
Legujabb ezüst szivarszipka	3.—	Doublé arany szivarvágó	2.50
Doublé arany szivarvágó	2.50	6 drb 13 pr. ezüst evőkanál	26.—
6 drb 13 pr. ezüst evőkanál	26.—	6 « 13 « « kávés «	9.—
6 « 13 « « kávés «	9.—	6 « 13 « « frncz. villa	24.—
6 « 13 « « frncz. villa	24.—	6 « 13 « « kés v. villa	7.—
6 « 13 « « kés v. villa	7.—	6 « 13 « « mocca kan.	7.—
6 « 13 « « mocca kan.	7.—	6 « 13 « « csemege «	16.—
6 « 13 « « csemege «	16.—	6 « 13 « « csemegekés vagy villa	5.—
6 « 13 « « csemegekés vagy villa	5.—	6 drb 13 pr. e. sókanalacska	6.—
6 drb 13 pr. e. sókanalacska	6.—	6 « 13 « ezüstszámoly	11.—
6 « 13 « ezüstszámoly	11.—	1 « 13 « « levesmerő	11.50
1 « 13 « « levesmerő	11.50	1 « 13 « « tejmerő	5.50
1 « 13 « « tejmerő	5.50	1 « 13 « « füzelékmerő	5.50
1 « 13 « « füzelékmerő	5.50	Kivágott ezüst monogramm tárczákra, albumra stb.	
		Kisebb	1.—
		Nagyobb	2.—
		Gyönyörü vésés	
		Egyszerü betü	—.04
		Izléses monogramm	—.15
		Müvészies czimer	—.80
		Pecsétnyomó 2 betüvel	—.80
		« egész felirattal	1.50
		« czimerrel	8.—
		Felsorolt czikkek a legszebb kivitelben, a legértékesebbekig folyton raktáron.	

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — *Minden óráért* ***1 évi jótállás vállaltatik.*** — *Csomagolásért mi sem számittatik.* ***Minden tárgy a m. kir. fémjelző hivatal bélyegével van ellátva.***

Arany, ezüst, gyöngy, drágakő teljes értékében bevétetik. — *Az árúk valódisága és súlyáért jótállás vállaltatik.* — *Legdúsabb raktár 13 próbás ezüstnemüekben.*

Karácsonyi
KIÁLLITÁS
Kuncz József és Társa
ozégnél.

DANKÓ MIHÀLY
ajánlja ujonnan berendezett
TEMETKEZÉSI INTÉZETÉT.
DEBRECZENBEN,
Czegléd-utcza, a gyógyszertárral szemben.

Elvállal: **temetések rendezését**, a legnagyobb czinnal kiá litva ugy **helyben**, mint vidéken.

HULLASZÁLLITAS érczkoporsóban, légmentesen elzárva; minden irányban, — vasuton árszabás szerint.

HALOTTAS-KOCSIJAIM a legmagasabb igényeknek is megfelelők.

ERCZ és MUVIRAG KOSZORUKAT szalag-irással, vagy a nélkül, a mai kor kivánalmaihoz mért

olcsó árért.

Teljes tisztelettel
DANKO MIHÁLY.

Uj füszer és csemege üzlet.

Alólirottaknak van szerencsénk ugy a helybeli, mint a vidéki t. nagyközönségnek tudomására juttatni, hogy mi a

legelőnyösebb árakban
friss és jó árukat,

nemcsak a hazai, de a legnagyobb külföldi kereskedő házakkal, legkissebb próba vételnél is versenyképességet igazolunk u. m. czukor 39—42 kr., kávé 1.60—2.20, olasz gesztenye 20—24 kr., hosszu mogyoró és datolya 56 kr., dió 20—24 kr., czitrom 2—3 kr., narancs 2—6 kr-ig, kártefiol 20—25 kr., friss vaj 1.10 ós 1.20 kilója, és minden e szakmába tartozó áruk a legjutányosabban kaphatók.

Hus füstöltetést is teljesitünk.

Kérve becses megbizásaikat
tisztelettel
KONDOR M. J. és FIA
Debreczenben czegléd-utcza, Simonfy-ház.

Alkalmi eladás.

Mint minden évben ugy az idén is a karácsonyi ünnepek közeledtével raktárunkból több száz vég egész gyapju női ruha kelméket — melyeknek ezelőtt

frt 1.— 1.20 1.40 1.60

volt métere — választottunk ki s ezeket a mai naptól kezdve méterenként

35. 45. 55 és 65

krért árusitjuk el.

Ez alkalommal ajánljuk nagy választékban raktáron lévő

Karácsonyi és ujévi
ajándék tárgyainkat
Bosznay J. és Társa
DEBRECZEN, Czegléd utcza.

Megérkeztek az
olcsó narancsok 5 db. 10kr.
alkalmas
karácsonyi és ujévi
ajándéknak
diszes kivitelü dobozokban,
friss déli gyümölcsöt és csemege cukorkát,
Mogyorót, datolyát, Malagát
Teát és Rumot.
angol tea süteményt,
belföldi Pezsgőt 70 kr.-tól 2.50-ig.
valódi
Budai sashegyi veres és
Tokaji szomorodni, asztali és csemege borokat, az üveg eredeti lezárásával **üvegenként 80 krért**
ajánl,
KOHN HENRIK
fiszer és csemege kereskedése
főtér 1711. 1712.
NAPONTA FRISS ÉLESZTŐ.

A legegészségesebb testedző gyakorlat ugy gyermekeknek mint felnőttekre nézve a korcsolyázás.

Ezen czélra ajánl a

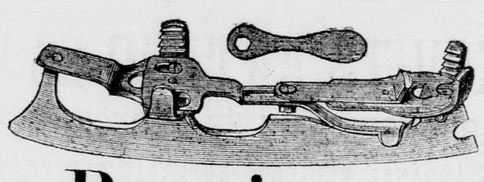
TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA

következő szysztemàju korcsolyákat

HALIFAX

Matador Patent,

Premier, Merkur Columbus,

melyek legjobb szerkezetüeknek bizonyultak.

Mint

Karácsonyi ajándék

is igen alkalmas tárgy s ugy egyszerü mint csiszolt, valamint niklirozott kiállitásban a

legjutányosabb àrakban

számittatnak.

Karácsonyi kiállitás.

A szövészet remekmüveiből

melyek czélszerü, hasznos és diszes minőségük által, ugy a mint ajándék czéljából különös értékkel birnak.

A diszes és praktikus kiállitás megtekinitésére tisztelettel meghivja a nagyérdemü közönséget

KARDOS LÁSZLÓ

Czegléd-utcza.

Az üzletben.

Debreczen 1890. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában Széchényi-utcza SIMON-ház.

— **Kinevezés**. Az igazságügyi miniszter dr. Simonffy Béla kir. törvényszéki aljegyzőt, Simonffy Imre polgármesterünk fiát, a b.-pesti törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **A városi közkórházban** ma délelőtt kezdték meg a Koch féle beoltásokat, mintegy 20 debreczeni orvos jelenlétében. Az oltásokat dr. Ujfalussy József eszközölte. Kilencz beteget oltottak be, s az orvosok kivánesian várják a reakczió tüneteit.

— **Gyászeset**. Kut-utcza 3236. sz. a. ma reggel elhunyt Széll György polgártársunk. A ref. egyház s. kántora: Széll István édes atyját gyászolja a boldogultban, kinek temetése folyó hó 22-én, d. u. két órakor leend a Czegléd-utczai templomban tartandó rövid imádsággal.

— **A debreczeni izraelita betegsegélyző és ápoló nőegylet** által ma este pontban 8 órakor rendezendő hangverseny műsorában változás állt be, mert Margó Célia urhölgy ma sürgönyileg értesitette a rendezőséget, hogy a havazás következtében nem jöhet; a jótékony czél iránti tekintetből Katz Irén kisasszony és Serédi Sarolta urhölgy, a budapesti népszinház tagja, voltak szivesek helyettesiteni. A müsor egyéb része nem változott.

— **Elcsipett betlehemesek**. A betlehemes urak az utóbbi időben mindenfelé kezdtek garázdálkodni. Majden éjjel volt összetüzésük a rendőrséggel, mely végre is megsokalta a dolgot, egy tegnap éjjeli csetepaté után, mely a Bárány utczán folyt le, s a napkeleti királyok bekisérésével végződött — a kapitányság betiltotta a betlehemjárást.

— **Iparhatósági megbizottak választása**. — A debreczeni rendőrfőkapitány mint elsőfoku iparhatóság mellé 1891-ik évre iparhatósági megbizottaként következők választattak meg; a kereskedők részéről ifju Gyürki Sándor és Stern Győző az, iparosok részéről Tóth Gyula bádogos, Schvarcz Lázár szappanos, Piros Béla lakatos, Ablonczi Gedeon timár, Vastag István szabó, Püspök Sándor csizmadia, Péntek Sándor csizmadia, Csőreg Péter kovács, Ungvári András mészáros, Lókodi Ferencz asztalos, Farkas István borbély Károlyi Sándor épitő, Kolonics Lajos kocsigyártó, Gyulai Endre czukrász, Tóth József szürszabó Nagy József czipész, Csürködi Sándor órás, Hrabéczi Antal kelmefestő. A b. ujvárosi járás főszolgabirója, mint első foku iparhatósághoz pedig a kereskedők részéről László Albert és Mendelovics Lajos; az iparosok részéről. Matolcsi István épitő, Tömpe Ferencz csizmadia, Nehéz József csizmadia, Szilágyi György czipész, Pataki György lakatos, Kühlman János czégfestő, Nagy Imre kovács, Franczl Gyula kéménysepről, Baranyai Sándor pék, Kádár Dániel szitás, Borza András kalapos, Kovács Sándor asztalos, Balogh József esztergályos, ifj. Szatmári Mihály hentes, Tamás Ferencz szabó, Kósa Dániel szijgyártó, Szabó István szürszabó, Braun Sámuel bádogos.

— **Az ágost. hitv. ev. imaházban** Nádai Rezső helybeli asztalos a mühelyében készült oltárt épen most állitja fel, azért holnap vasárnap istenitisztelet nem tartatik.

— **Sétahangverseny** tartatik holnap d. u. a Szikszay „Margit“ fürdőjében a következő müsorral 1. Induló. 2. Nyitány Tancred operából Rossinitől. 3. Keringő Metrától. 4. Kettős; kürtre s harsonára Nikolaitól. 5. Egyveleg Martha operából Flotowtól. 6. A fekete erdei malom Idyll Eilenbergtől. 7. „Marqueritte“ Barnától. 8. Jogász polka mazur Czapektől. 9. Egyveleg a „Kalózok“ operettéből Sulivántól. 10. Induló.

— **Köszönetnyilvánitás**. Az izr. elemi iskola szegény tanulóinak felruházására utólag X. Y. név alatt 5 frt, Schönberger urtól pedig 2 frt érkezett. Fogadják nemesszivüségökért az iskolaszék hálás köszönetét. Bechert Manó iskolaszéki pénztáros.

— **Felhivatik azon egyén**, ki folyó hó 17-ikén a jobboldali karzati jegyszedőnőtől a szinházban látcsövet kért s azt mindez ideig vissza nem adta, hogy annyival is inkább adja át azt a szinházi házmesternek, mert különben ellene a feljelentés illetékes helyen — miután neve ismeretes — meg fog tétetni.

— **A debreczeni r. kath. fiuiskola tanitói kara**, az iskola szegény tanitói felruházása és segélyezése érdekében a következő lendületes hangu felhivást és kérelmet intézi a jószivü emberbarátokhoz: Köztudomásu azon szomoru tény, hogy az iskolába járó gyermekek között igen sok van olyan, a kiknek szülei — különösen a téli időkben — a legnagyobb nélkülözés közepett nem gondoskodhatnak a tanuló gyermekeinek szükséges ruházatáról. Az ily gyermekek aztán e miatt gyakran mulasztani kénytelenek, nehogy a csikorgó hideg megtámadja, aláássaa egészségöket. Már ez az egy körülmény is elég ok a könyörülő, emberszerető szív előtt arra, hogy e ruha-hiányon erejéhez képest segitni törekedjék. Azonban hány akad e szegény gyerekek között, kik daczolva a legzordabb hideggel fagygyal, viharral, sokszor nagy távolságból is szolgalmasan feljárnak az iskolába! Hány akad ezek között, a kik ezen szorgalomnak áldozatai lesznek, elveszitvén a legdrágább kincset: egészségüket, sőt nem ritkán életüket! Mily kész tanya az ilyen elkényszeredett test a ragadós, járványos betegségeknek, a melyek aztán a jobb sorsban élőket sem kimélik meg, hanem ágyba sujtják, sőt elragadják a kedves gyermeket a szerető anyai kebelből! Saját gyermeke iránti kötelessége, mondjuk: önérdeke is parancsolja minden szülőnek, hogy ne sajnáljon egy kis áldozatot a szegény iskolások felruházására. Nem szabad töltennünk, hogy szeretet sagallta felhivásunknak még bövebb megokulásra is volna szüksége. Azért kitünő tisztelettel fordulunk a nemes szivü szőlőkhöz, hogy nehány krajczárnyi áldozatot hozzanak, vagy esetleg kopottas, de még viselhető ruhadarabokat adjanak tiszta czélra! Sőt a mennyire terhükre nem esnék rokonaik, ismerőseik körében némi kis gyüjtést is eszközölni kegyeskedjenek, beirván, illetőleg beiratván a kegyes adakozás összegét a következő lap rovataiba s a begyült pénz és ruhabeli adományokat ezen gyüjtő ivvel együtt deczember 22-ig Pápay János róm. kath. tanitó ur kezeihez juttatván. Ugy a begyült kész, valamint a pénzbeli gyüjtésből is általunk veendö ruhadarabokat a karácsony előtti napokon fogjuk kiosztani iskolánk (a róm. kath. elemi fiuiskola) szegény segélyre, ruhára szorult növendékei között; ugyanakkor a kegyes adományokról s azok hova forditásáról is nyilvános nyugtatványt fogunk köszéteni a helyi lapokban. A karácsony szent ünnepe, a gyermekek ezen öröm napja közeledik. Tegyük azt örömnappá azon szegény gyermekeknek is, a kik nedves, hideg kunyóikban dideregve várják a jótevő angyalt!

— **Köszönet nyilvánitás**. Mindazon rokonok, jó barátok és általában a tisztelt résztvevő közönség tagjai, kik felejthetetlen kedves nőm végtisztességtételén megjelenni sziveskedtek, fogadják szivemből jövő köszönetemet Bácsi Ferencz. (Emke)

— **Női önképzőkör** név alatt talán másfél év óta áll fenn Debreczenben egy zártkörü társaság, melyet Molnár Janka tanitónő alakitott nehány urnőből és kisasszonyból. Ez a társaság most ujonnan kiván szervezkedni; alapszabályokat dolgozott ki, a melyeket megerősités végett felküldött a belügyminiszterhez. — A kör czélja tagjainak nemes és hasznos szórakozást nyujtani, kedélyét nemesiteni, müveltségét fejleszteni zene, ének, szavalás, irodalmi munkásság, s ennek megbirálása által. A főzésre és a gazdaasszony egyéb teendőinek praktizálására nem fog kiterjedni a „Debreczeni női önképzőkör“ müködése.

— **A debreczeni korcsolyázó egylet** tagjainak tudomására hozza, hogy miután a rendes tagok ezen minősége jelen évadban megszünik, mert a három évi kötelezettség ez évadban lejár, azok kik a rendes tagok közzé felvétetni kivánnak, ezen alakuló közgyülésen szintén megjelenhetnek, azonban alairásuk már csupán ezen egy évre lesz kötelező. Beirási dij azok részére, kik az elmult évben tagok nem voltak 1 frt, tagsági dij idényenként 3 frt. Foglalkozó tagdij idényenként 3 frt.

— **Tisztujitás**. Szilágy-Somlyó r. tanácsu város f. hó 15-én tartotta tisztujitó közgyülését a városi képviselő testület élénk részvéte mellett. A közgyülést Szikszay Lajos kir. tanácsos, Szilágyvármegye alispánja, ki diszmagyarban jelent meg a közgyülésen, szép beszéddel nyitotta meg. A választás, — daczára annak, hogy egyes állásokra három-négy egyén is jelöltetett — ritka egyértelmüséggel történt meg és Szilágy-Somlyó város polgárságának példátlan egyetértéséről és értelmiségéről tesz bizonyságot. A tisztviselők kivétel nélkül ujból meglettek választva. Polgármester lett Gencsy Sándor, pénztárnok Kedves György, ellenőr Borsos János, városgazda Farkas József, aljegyző Folbéy József, alkapitány Kedves János, tiszti ügyész Faragó Sándor, árvaszéki ülnökök Lukátsffy Ödön és Veterán József ügyvédek, irnokok Liszkay István és Várady Ede. Délben a Medve szállodában 120 teritékü fényes diszebéd volt, melyen felköszöntőkben nem volt hiány. A választás a város közönségének teljes megelégedésére történt.

— **Utczai lámpák szaporitása**. A debreczeni helyi vasut igazgatóságának és a ref. szegényápolda gondnokságának kérelmére a városi tanács elrendelte, hogy az ispotályhoz vezető uton és az ispotály telepén, melyet jó vizü kutja miatt késő este is sokan látogatnak, négy légszesz lámpa állittassék fel. Ezen intézkedést az is indokolttá teszi, hogy ezen ut jobb oldalán lévő üres térség reménylhetőleg a legközelebbi jövőben diszes uj házsorral lesz beépitve.

— **Hajdu-Dorogon** f. hó 17-dikén ejtetett meg a tisztujitás. A tisztujitó kögyülést megelőző napokban volt a községi képviselőtestület megujitása és megalakitása. A tisztujitó közgyülést Ferenczy Elek főszolgabiró vezette. A volt elöljárók leköszönése után a megürült állásokra történtek kijelölések. — Főbirói állásra dr. Demkó Agost tak. pénztári ügyész, Kovács István és Tóth Imre volt birók jelöltettek ki, a kik közül Kovács István közfelkiáltással ujból megválasztatott. Tör énybiróvá Tóth Imre kiáltatott ki. Városgazda lett Papp Ferencz; adószedő pénztáros Tóth A. Mihály; árva-nyilvántartó Szakál Antal. Esküdtekké lettek: Leitner Ferencz, Görög Ferencz, Görög Miklós, Pogácsás Péter, Molnár Imre. Városi iktató lett Lyachovics Sándor, irnok Balog Antal; községi végrehajtó Szilágyi Miklós. — Némelyek a választás ellen felebbezést jelentettek be. — A rend fenntartása, daczára, hogy 15 hektoliter pálinka fogyott el (!) Ferenczy főszolgabiró és a csendőrség tapintatos eliárásának sikerült.

— **A volt debreczeni, váltótörvényszék** egykori biráját Tóth Elek kir. táblai tanácselnököt nyugalomba vonulása alkalmával Ő Felsége a király a Szent István rend kis keresztjével tüntette ki, Tóth Elek lovagja a Lipót rendnek is. Tóth Elek Nagyváradról, a hol országos főtörvényszéki elő adó volt, jött Debreczenbe az alkotmányos hazai birószágok visszaállitásakor 1861-ben, s itt mint a váltótörvényszék birája müködött. Innen nemsokára a pesti váltótörvényszékhez nevezték ki. 1880. óta a budapesti kir. itélőtábla tanácselnöke volt nyugalomba vonulásáig.

— **A „Zion“ debreczeni betegsegélyző** egylet végrehajtó bizottsága az egylet alapszabályait a napokban terjesztette fel a magy. kir. belügyminiszteriumhoz a jóváhagyási záradékkal való ellátás végett, s igy remélhető, hogy az egylet müködését 2—3 hét eltelte után már megkezdheti. Miután az alapszabályok értelmében a belépő rendes tag csak három hó eltelte után részesülhet az egylet kedvezményeiben, a belépni szándékozók érdekében áll a belépési ajánlati ivet még január 1je előtt kitölteni és a végrehajtó bizottsághoz juttatni. — Ivek kaphatók: Baum Miksa, Dr. Balkányi Emil, Dr. Bakonyi Samu, Braun Miksa, Hoffman Sándor, Kaufman Lajos, Schwarcz M. L. Stern Béla, Weisz Dávid, Dr. Burger Péter, Stern Benő, Frankl Ferencz, Roth Adolf, Rosenthal Dániel, Schwarcz Alajos, Schwarcz Vilmos, Turai Farkas és Krémer Jakab uraknál.

— **Lapuuk mai hirdetési rovatára** különösen felhivjuk olvasóink figyelmét. — Tóth Gyula vaskereskedő kitünő korcsolyáit ajánlja Lusztig Mór bőrkereskedő finom bőráruit Nála igen czélszerü korcsoja szijak is kaphatók. — Fényes Mór dusan berendezett ruharaktárát hirdeti. Karácsonyi és korcsolya szezon közeledtekor mindhárom hirdetés figyelemreméltó.

— **Szinház**. Tegnap a „Szegény Jonathán“-ban Harriet szerepét az eltávozott Cservári Ilona helyett Szilassi Irén énekelte tisztességes sikerrel. — Néhány énekszámát zajosan megtapsolták. A közönség kezd a minimumra redukálódni és erről szegény Valentin bizony nem tehet, hiába mentek neki a közgyülésen. Megtesz ő a mit megtehet, s az már nem az ő hibája, ha egy olyan pompás operette, mint a „Szegény Jonathán“ se tud közönséget vonzani. Az igazgatóság az uj bérlethirdetést ma bocsátotta ki a második fél évadi idénybérletre. Az igazgatóság igéri, hogy mindent el fog követni, hogy ezen uj bérletben a müsort, tekintettel a páros és páratlan bérletekre, — változatossá és érdekessé tegye, nemkülönben pedig, kiváló elsőrendü müvészek és müvésznők vendégszerepeltetése által az előadásokat vonzóbbá tegye. — Vendégszereplésekre eddig az igazgatóság a nemzeti s népszinház legjobb müvészeit és müvésznőit nyerte meg. S a vendégszereplések mint igérik bérletfolyamban fognak megtartatni. A bérlők pedig kéretnek, hogy bérlet dijaikat e hó 23-ig az igazgatósági irodában lefizessék. Hétfőn Palotai P jutalmára a „Váljunk el“ czimü vigjáték fog szinrekerülni. Hiszszük, hogy a közönség a kedves és szép müvésznőt megérdemelt elismerésben fogja részesiteni.

— **Zeneestély**. Holnap este a „Vilmos Lajos sörcsarnokában Rácz Károly kitünő zenekara zeneestélyt tart.

— **Korcsolyázás a tüdővész ellen**. Nemrég foglalkozott a sajtó gr. Csáki Albin közoktatásügyi miniszternek azzal a rendeletével, mely a korcsolyázás sportját az iskolák és különösen a leány iskolák vezetőinek figyelmébe ajánlotta. E figyelmeztetés oka, mint olvassuk, a Koch féle eljárás tanulmányozása végett Berlinben járt orvosok javaslata volt. Berlinben ugyanis fölmerült a kérdés, miképen lehet a tüdővész fejlődését megakadályozni s a gyermekek tüdőjét elég ellentállóvá tenni? Koch tanár azt állitja, hogy a tüdővész ellen a legjobb óvszer az, ha a tüdő kevés erőltetésbe kerülő mozgás által kitágitva, sok és friss hideg levegőt kap. Angliában, Franczia és Németországban már évek óta kötelezik az ifjuságot s nőket, kik tődöbajnak inkább vannak kitéve, korcsolyázásra és szabad levegőben való egyenletes mozgásra.

— **Találtatott** tegnap d. u. 2¼ órakor Varga utcza keleti sor 2258. és 2259. sz. házak előtt a gyalogjárdán egy karikán csüngő nagyobb zárhoz tartozó Wertheim rendszerü kulcs. A vesztes fél által Varga utcza 2255. sz. alatt az utczai lakásban átvehető.

— **Iparosok figyelmébe**. A nagyméltóságu kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak f. é. november 18-án 69397 sz. a. kelt leirata értelmében felhivatik az érdekelt iparosok figyelme azon körülményre, hogy a cs. és kir közhadseregnél edd?g alkalmazásban volt csavarok uj minta szerint előállitott csavarokkal fognak helyettesittetni, mely uj csavarok mintái és méretekkel ellátott rajzai a bécsi tüzőrségi felszerelési raktártól megszerezhetők. — Válalkozók figyelmébe. A m. kir. államvasutak igazgatósága vonalai részére szükséges talpfa és váltó talpfa, valamint a zágrábi üzletvezetőség alá tartozó vonalok részére mozdonyfütési czélokra szükséges aknaszén szállitására pályázatot hirdetett, mely körülményre oly megjegyzéssel hivatik, fel a szállitásban résztvenni óhajtók figyelmeztetnek, miszerint az ide vonatkozó közelebbi feltételek az alólirt kereskedelmi és iparkamara hivatalában (N. Hatvan utcza 1445 sz) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen 1890 deczember 18. A kereskedelmi és iparkamara.

x **Miden értékpapir-birtokos** részére kiváló fontosságú a most megjelent tartalomdús információkönyv „Az értéktőzsde“. Ezen könyv nélkülözhetlen, megbizható, intő és tanácsadó mindazok részére, kik a tőzsde- és értékpapirok iránt érdeklődnek. Szerzője Budapest legelőkelőbb és nagyobb bankházak egyikének főnöke, ki mint ritkán más, azon helyzetben volt, a gyakorlatnak megfelelő könyvet kiadni, mely a közönség egy szorgos szükségletének kielégitésére szólgál. Ezen igen csinosan kiállitott könyv egyidejüleg magyar és német kiadásban jelent meg Grill Károly cs. és k. udvari könyvkereskedésében Budapesten és úgy ezen czégnél közvetlenül, valamint Debreczenben László Albert és Telegdi K. L. uraknál 1 frt 50 krnyi mérsékelt áron szerezhető meg. (Ezen könyvet a bel és külföld legelőkelő lapjaiban fényesen birálták meg.)

x **Jóbornak nem kell czégér**. Rá illik ez a Klein Miksa és testvére kis mester utczai borkereskedésére, hol a legkitünőbb asztali, csemege és külföldi borok nagyban és kicsinyben a legjutányosabb árban kaphatók.

x **A legrégibb magyar divatlap**, a Király János szerkesztőségében megjelenő „Budapesti Bazár“, XXII. évfolyamaiba lép 1891. január elsején. Ez a hosszu életkor, mely a magyar hirlapirodalomban csaknem páratlanul áll, fölöslegesé tesz minden dicsérő szót. A magyar hölgyek régi kedvencze a „Budapesti Bazár“, mely anyáról leányra szállva alig hiányzik a müvelt magyar családok körében. A lapunk mai számában közölt előfizetési felhivásra t. olvasóink figyelmét bátrank vagyunk felhivni.

Irodalom és müvészet.

A „Magyar Háziasszony“ czimü szépirodalmi, társadalmi és háztartási hetilap e h 14-től kezdve czimet és alakot változtatott. Ezentul a lap czime „Magyar nők lapja“. A szerkesztők: Bársony István, fővárosi ir meg Szirmai Mór, akik mindent elkövetnek hogy a „magyar nők lapját“ emeljék. Az u czimmel megjelent elsö szám elég változatos és érdekes. A lap elején Jászai Marinak a nemzeti szinház müvésznőjének pompásan s került arczépe van, a bevezető czikket „ nőkérdésről“ dr. Bokor József egyetemi tan irta, a szépirodalmi részen ott látjuk a d Váradi Antal meg a Márkus József nevét a háztartási rész is nagyon érdekes és vá tozatos, jobb és bővebb mint volt. A lap á negyedévre 1 frt. 50 kr. félévre 3 frt. A előfizetés Budapest VII. Erzsébetkörut 7 s alá küldendő a „Magyar nők lapja“ kiad hivatalához.

Közgazdaság.

Gabonaüzlet.

A debreczeni „István“ malom novemberb Fiumébe 7224 métermázsa lisztet szállito Arad pedig 3521, Szeged 1306, Nagyvár 2250, Zágrab 1020, Barcs 1515, Sziszek 10 métermázsát.

—

Budapest, decz. 19.

Buzát ma jól kináltak. A kereslet ko látolt volt; csendes irányzat mellett az árs nem változtak. Elkelt 18000 métermázsa. Egyéb gabona nemüek nem változtak. A szavidéki uj buza 7.90 frt. 8 frt 8.20 8.24 f 8,27½ frt. 8.30 frton kelt.

Határidőüzletben kezdetben lanyha vo az irányzat, utóbb javult a hangulat.

Határidők jegyzése: Buza tavaszra 7.95—7.97, őszre —.——.— Tengeri (u 1891. máj.—jun. 6.11—6,13, jul.— au —.——.—, aug.—szept. —,——.—. Zab ősz re —,——.— tavaszra 6.95.—6.97. Káposzta repcze aug.—szept. 13 10—13.20 frton.

Köttetett: buza tavaszra 7.92-7.98.—7.9 Tengeri 1891. máj—jun. 6.08—6.14—6.1 Zab tavaszra 6.92—6.98—6.95, Káposztarep cze aug.—szept. 13.05—13.12½ forinton.

Hivatalos jegyzések d. u. 2 órakor Buza tavaszra 7.95 pénz, 7,97 áru, őszr —.— pénz, —.— áru. Tengeri (uj) 1891 máj,—jun. 6.12 pénz, 6.14 áru, jul.—aug.—.— pénz —.— áru, aug.—szept. —. pénz, —. áru. Zab tavaszra 6.94 pénz, 6.86 áru, őszre —.— pénz, —.— áru. Káposzta, repcze aug.—szept. 13.10 pénz, 13.20 áru.

A magyar kereskedelmi társaság báró Nikolics Fedor elnöklete alatt megalakult. Az alapszabályok, melyek tüzetesen meghatározzák s azokban különösen ki van emelve a Fiumen át való kivitel és behozatal, ugyszintén a keleti országokkal való forgalom fejlesztése. Megalakitották az igazgatóságot is, A bécsi sajtó gunyoros kételkedését tehát, hála Baross miniszter szivós erélyének, tényczáfolja meg, a vállalat létrejött. Es remélhetőleg teljesiteni is fogja a fontos feladatot, mely eléje van tüzve.

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ.

Holnap Vasárnap, 1890. deczember 21.

általános bérletszünetben népelőadásul:

Lumpácius Vagabundus

vagy a három jómadár.

Énekes bohózat 3 felv.

Szinházi müsor:

Hétfő decz. 22. Váljunk el (Palotay J. j. j.)

Kedd „ 23. Huszárszerelem III.-szor.

Szerda „ 24. nincs előadás.

Csütörtök: „ 25. Ember Tragédiája a debreczeni szinház nyugdija javára.
Péntek „ 26. Angyal us Tündér.
Szombat „ 27. Mikádó.
Vasárnap „ 28. Fityfiritty 1-ször.

A közönsèg körèből.

Kérelem a városi mérnöki hivatalhoz! Tisztelettel jeljük ezimzett hivatalt miszerint a Piacz utczai választó polgároknak egyrészét a fenyegető árviz veszélytől megmenteni kegyeskedjék — vagy ladikot állitson, hogy ki ki menekülhessék — vagy pedig len csapoltassa le a vizet, hogy a gyalogközlekedés lehetővé tétessék, mivel a Rucza és Sirály utczán másképpen közlekedni nem lehet. Kérelmünk teljesitésében annál inkább bizunk, mert sem aszfaltot sem kanálist nem kérünk. Tisztelettel a sirály és rucza utczai háztulajdonosok nevében **D. S.**

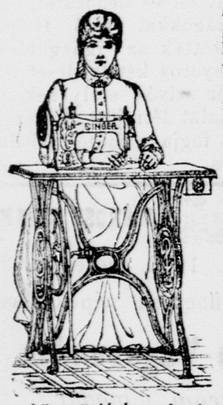
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vèrtesi Arnold.
Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.**

Legnagyobb választèk
KALAPOKBAN
legdivatosabb
NYAKKENDŐKBEN
és
ILLATSZEREKBEN,
SCHWARZ B.
fèrfi-divat üzletében.

Legolcsóbbtól legmagasabb árig
Karácsonyi
és
UJ ÉVI
ajándékok
ugyszint n
gyermek játékok
legnagyobb választékban
kaphatók:
Szent-Kiràlyi és Kalenda
müpar áru raktárában.
Debrecen Nagy-Várad.

Karácsonyi
és
UJÉVI
ajàndéktárgyak
legnagyobb választékban és legolcsóbban, ugyszintén
gyermek játékok
egyenként, vagy csoportban, és nagybani eladásra
kaphatók
Baum Miksánál.
Főraktára az összes hazai gyermekjáték gyáraknak.

Singer eredeti varrògepei

a legjobb és legtökéletesebb gépek mindennemü varrómunkára; általánosan elismert mintaszerü szerkezetük van, munkaképességük és tartósságuk fölülmulhatatlan, minek következtében leginkább részesülnek előnyben és vannak elterjedve. 9 milliónál több van használatban; 300-nál több elsőrendü kitüntetésben részesültek, legujabban ismét
Párisban aranyérem és Kölnben dìszoklevél.
A Singer-Társaság legujabb találmánya, a magaskaru Improved-gép, ugy mint valamennyi más gyártmánya, szintén **fényes sikert** aratott. Az eredeti Singer-gép egyformán kitünő: könnyü kezelés, gyors s könnyü járás, valamint izlételjes külső által, minélfogva a háztartás legbecsesebb eszköze s igy kiválóan alkalmas mint
legjobb és leghasznosabb karácsonyi ajándèk.
Neidlinger G.,
DEBRECZEN, Piacz utcza 2138.

Eladó házak
és
kiadó lakások.
Széchenyi utczán 1812. sz. a. földszinti ház. Nagy-uj-utcza elején 1708. sz. a. két ház emeletes.

GYENES LAJOS
NŐI DIVAT RAKTÁRA,
DEBRECZEN, FŐTÉR VÁROSHÁZ ÉPÜLET.
Ajánl a farsangi idényre:
Alkalmi ès bàli
kelméket,
Pelüche, selyem, virág és egyébb
DISZITÉSEKET,
Bàli belépők,
Keztyük,
Legyezők,
Mintákat kivánatra bérmentve küld.

KWIZDA
cs. és kir. szabad.
Mosdóvize lovak számàra.
(Restitutionsfluid)
valódi csakis az itt látható védjegygyel, kapható Ausztria Magyarország minden gyógyszertárban és gyógyszerek kereskedésében. Ara 1 frt 40 kr.
Főraktár: Kwizda Ferencz János osztr. cs. és kir. és oláh kir. udvari állatszerek szállitó korneuburgi körgyógyszertárában.
Főraktár Bécsre Voigt Jozsef és társa, a fekete kutyához, I. Hoher Markt.

Becsét veszti
a legválasztékosabb étel is,
ha nincs étvágyunk. Az étvágy gerjesztésére ugy, mint mindennemü gyomorbajok ellen melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe
Egger dijjutalmazott
szódapasztilláit.
Kaphatók 30 kros eredeti dobozokban a monarchia összes gyógytáraiban, valamint az
Egger A. Fia
czég gyógyszer-különlegességi gyárában **Bécs-Nussdorf.**

9564. tk.

1890.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. tszék telekkönyvi osztálya által közhirré tétetik, miszerint özv. Markus Márczelné részére özv. Aszalós Istvánné és érdektársai elleni 600 frt s járulékai kielégitése végett 1889. évi deczember hónak 23-án birói árverésen eladott debreczeni 2140. sztjkvben A I. 2257. és 6837. helyrajziszám alatt felvett ingatlanok Debreczen szab. kir. város utóajánlata folytán 1891. évi Január hó 23-án délután 3 órakor a debreczeni kir. tszék. árverési termében megtartandó birói árverésen elfog adatni.

Kikiáltási ár a már kötelezőleg megajánlott 1960 frt melynek 10%-ka a venni szándékozók által készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban az az árverésen a kiküldött kezeihez leteendő.

A vételár az árverés jogerőre emelkedése után 3 egyenlő részletben és pedig az első 30 napra, a második 60 napra, a harmadik 120 nap után fizetendő, a bánatpénz sz utólsó részletbe fog beszámittatni.

Az árverési egyébb feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál és Debreczen város kapitányi hivatalánál megtekinthetők.

Kelt Debreczen a kir. tszék mint tkvi hatóságnál, 1890. deczember hó 3-n.

Nagy Károly
kir. tszéki biró.

1885-iki èrmellèki
tisztán kezelt
bakar ès asztali borok,
orvosi Malaga-Sect, muscat lunel, Scherri madeira, karloviczi vörös és aszu bor, valamint valódi francz ia és magyar
COGNAC.
Ementhali, grói, parmai, imperial, hungária, strachinó **sajtok.**
Angolna, Chawiar, Jäger és marinirozott
häring, töltött káposztás hal,
Oroszhal, sardella, kapri stb. valamennyi friss és jó minőségben kapható
VARGA LAJOS
füszerkereskedésében.
CARFIOL!

Mindenféle
vizi betegség ellen
ugymint az ezekből eredő betegségek: **sárgaság, lép és májdaganatok, légzési nehézségek** stb. legjobb szer, a hirneves
Hydropsin
(orvosoktól ajánlva)
Grobstein See-gyógyszertára
Gmunden gyógyhely, felső Ausztria.
Egy üveg ára gyógyhasználati utasitással 1 frt. Csomagolással 1 frt 20 kr.

A nagy krach!!!
New-York és **London** az európai szárazföldet sem kiméltèk meg, a mi által egy nagy ezüstáru-gyár indittatva érezte magát, egész készletét, a munkásoknak egy kis megfizetésével, elajándékozni.
Fel vagyok hatalmazva ezen megbizás teljesitésére.
Elajándékozok tehát mindenkinek, akár **gazdag**, akár **szegénynek** következő árukat **6 frt 60 kr.** csekély ráfizetésért.
6 drb finom asztali kés valódi angol pengével,
6 drb amerikai patent ezüst villa egy darabból,
6 drb amerikai pat. ezüst evőkanál egy darabból,
12 drb amerikai pat. ezüst kávéskanál egy darabból,
1 drb „ pat. ezüst mártásos kanál egy darabból
1 drb amerikai pat. ezüst tejmerő egy darabból
6 drb angol Viktoria-tálcza,
2 drb hatásos gyertyatartó,
1 drb thea-szürő,
1 drb legfinomabb czukorszóró.
42 drb összesen.
A fenti tárgyak ezelőtt több mint 40 frtba kerültek és most ezen **6 frt 60 kr.** csekély összegért kaphatók. Az amerikai patent-ezüst teljesen fehér ércz, mely ezüst szinét 25 évig megőrzi, ezért jótállás vállaltatik. Mint legjobb bizonyitékot, hogy ezen hirdetés nem csalás, kinyilatkoztatom nyilvánosan mindenkinek, kinek az áru nem tetszik, pénzét akadály nélkül visszaadom.
Nagyon ajánlatos a hozzá való tisztitó por. 1 doboz, használati utasitással 15 kr.
Megrendelések csakis postautánvét vagy a pénznek előre beküldése mellett teljesittetnek.
P. Perlberg's Agentur,
az egyesült amerikai patent ezüst-gyár képviselője
Wi n, II., Rembrandtstrasse 33.

STERN JÓZSEF èS TESTVÉRE
Gőzfürészete „Sestakert“
vásárol
legjobb árak mellett egészséges
diófa és körtefatörzseket.
Ajánlkozik
a t. közönségnek, főleg a t. iparos uraknak
famunkálatokra,
mint: Fürészelést óránként 80 krért.
Gyalulást „ 1 frt — „
Kélelést minta után.
Nagyobb munkálatoknál engedmény.

China ezüst disztárgyak.
Üveg és porczellán kèszletek.
Karácsonyi
ès
ujévi
ajándék tárgyak
nagy választékban
Kaszanyitzky Endrénèl
Debreczen föpiacz 1900.
Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.
Függő és asztali lámpák.
Majolica különlegességek,
Makart csokrok.

Szabó Lajos Fiai,
Debreczen, Rózsatér
Leltározás alkalmából Deczember 1-től kezdve az összes
raktárunkon lévő
NŐI RUHASZÖVETEKET,
(finom fekete divatkelméket is)
Szines mosó velezeket,
Téli nagy és kis
kendőket,
berlini és főre való caschmir kendőket
tetemesen
leszállitott
àrakon
àrusitjuk el.

Karácsonyi és ujévi
AJÁNDÉKNAK
legalkalmasabb
férfi, fiu és gyermek
RUHÀK
kaphatók,
óriási nagy mennyiségben és dus választékban
FÉNYES MÓR-nál
a MIKLÓS-UTCZA sarkán.

legolcsóbb bevásrlási forrás.
DEBRECZENBEN legnagyobb választék.
3000 különböző
tèli kabát
6 frttól feljebb.